מקום העמדת הטפח דדופן ג׳ לרבנן **בב׳ דפנות דעריבן** (כמין גאם) –

ל**רב** (וללוי ולבי מדרשא) כנגד היוצא, ל**ר״כ ור״א** כנגד ראש תור.[1]

ל**ר״ס** (בשם ריב״ל) עושה טפח שוחק ומעמידו בפחות מג״ט לדופן.[2]

ל**ל״ק דרבא** מחלק הטפח לצוה״פ, שכל קנה חצי טפח (והוא שיטה ד׳),

ל**ל״ב דרבא** ניתר או בטפח כנ״ל, או בצוה״פ (דקנה כל דהו).

ל**ל״ג דרבא** עושה צוה״פ מהטפח שוחק כר״ס עד סוף שיעור דופן. והכי קי״ל.

(**מה״ת** בעינן טפח ולא פחות, וסגי סמוך לדופן.

וכל הנ״ל דבעי שוחק בפחות מג׳ וצוה״פ, הוי **מדרבנן**. תוס׳ ע״ב).[3]

בסוכה העשויה כמין מבוי –

ל**רב יהודה** מעמיד הטפח לכל רוח שירצה.

ל**ר״ס** עושה פס ד׳ בפחות מג׳ לדופן, ועי׳ בפוסקים אי גם בזה קי״ל דבעי נמי צוה״פ בסוכה גדולה.

[**טפח שוחק** – היינו בד׳ אצבעות שאינן נוגעות.

צוה״פ – היינו קנה מכאן וקנה מכאן וקנה על גביהן, ובריאה כדי לעמוד בה דלת, ואפילו של קשין].

דופן העשויה רק **קנים עומדים** שביניהם **פחות מג״ט** – כשרה ל**שבת**.

וכן עשויה רק מ**חבלים שוכבים**[4] – כשרה.

בסוכה – כשר בכל זה (מלבד לר׳ יאשיה דלהלן עמ׳ ב׳).

אם יש **יותר מג״ט** – לא הוי לבוד אלא פתח.

אם ה**פרוץ** ע״י פתחים בלי צוה״פ **מרובה על העומד** – פסול **לשבת**.

פרוץ כעומד – לר״פ כשר. והכי קי״ל.

ב**סוכה**, כשר אפי׳ פרוץ מרובה על העומד.

(שהרי אפשר שיהיו פתחים בב׳ הדפנות ויצטרפו לפרוץ דב׳ האחרות).

ב**שבת דסוכה** – נחשב רה״י גם להלכות שבת (מגו דהוי דופן לסוכה).

---

[1] עי׳ הציורים במהרש״א ובמהר״ם.

[2] ברש״י פי׳ דעי״ז נמצא רובו של דופן עשוי, ועי׳ רש״ש שתמה דלזה סגי בסך הכל של מעט יותר מג׳ ומחצה. ופי דבעי׳ מקום חשוב של ד׳ טפחים. ולכ׳ אישתמיטתיה דקדמו הר״ן, (מובא גם במ״ב).

[3] עי׳ מ״ב בשם הב״ח ותמה עליו מתוס׳.

[4] כ״כ רש״י. אמנם עי׳ מהרש״א להלן טז: על תוד״ה בפחות דלשיטת תוס׳ בסוכה שכולה חבלים פסולה. ועי׳ היטב בק״נ סי׳ ל״א אות מ׳ ואות נ׳.

סיכך ע״ג מבוי שיש לו לחי – כשר לסוכה (בשבת שבחג).

לר**ש״י** היינו במפולש,

ואע״פ שאין טפח ואינו בפחות מג״ט אלא סמוך ובלא צוה״פ.

וע״כ היינו לרבי יהודה דכה״ג כשר מה״ת לשבת. מהרש״א.

וכשר אף לכתחילה, ורבנן לא אסרו למצוה.

(ולהלכה גם לרש״י הוא כדלהלן לתוס׳).

ל**תוס׳** אינו מפולש, והלחי הוא טפח.

וכשר אפי׳ סיכך רק לצד הלחי (דיש רק ב׳ דפנות ולחי).[5]

(**מבוי מפולש** – לר׳ יהודה משתרי בלחי וקורה, ולא קי״ל כוותיה).

סיכך ע״ג פסי ביראות (דיומדי אמה) –

כשרה בשבת לסוכה, לכל אדם. ואף רבנן לא אסרו למצוה).

פסי ביראות כל השנה –

הותר רק לבהמות עולי רגלים ולא לשל כל אדם.

ואפי׳ עולי רגלים עצמם, מטפס ועולה מטפס ויורד.

בפסי ביראות דסוכה – עי׳ בפוסקים אי שרי לכל אדם לטלטל.

דופן שחמתה מרובה מצלתה – לת״ק כשר, לר׳ יאשיה פסול.

ברייתא דדופן סוכה מקנים הנ״ל בעמ׳ א׳, כת״ק. תוס׳ לעיל.

לכולהו תנאי **דופן א״צ מפסולת גורן ויקב**.

(לר׳ יאשיה גם בזה דופן כסכך. מהרש״א ע״פ ראבי״ה דלא כרש״ל).

העושה **סוכתו בראש הספינה** (וא״א לעמוד ברו״מ דים) –

לר״ג פסול, לר״ע כשר.

בראש העגלה – לר״ת לכו״ע כשר, וכן אפ׳ לגירסת ר״ח.

לרש״י גם בזה לר״ג פסול.[6]

אי קי״ל כב״ש לענין **שולחנו בבית** – עי׳ בס״ד לעיל ג.

העושה **סוכה כמין צריף** או שסמכה לכותל – לר״א פסול לחכמים כשרה.

---

[5] עי׳ מהרש״א דלכ׳ בכה״ג בעי פס ד׳ (וכפה״נ פשיטא ליה דהוי מה״ת) ולא יהיה כשר בטפח. ורק אם סיכך לכל אורך המבוי בחצי רוחב, סגי בלחי טפח. עי״ש.

[6] מה שהביאו דר״ח ל״ג בעגלה, יש להעיר דבר״ח שלפנינו איתא גם עגלה, ואפ׳ דהוא ט״ס. ובתוס׳ כ׳ ולא מסתבר וכו׳, עי מהרש״א דלכ׳ כונתם לדחות דא״כ ליפלגו משום דניידא ומיחזי עראי וכדפירש״י. ועי׳ מהרש״א. ולכ׳ לפ״ז צל״פ דכונתם כיון דגרסי׳ עגלה, ע״כ נפרש דע״י דניידא מתרופפת הסוכה ולא קיימא, וכיון דנחית לענין ניידא ליפלגו מצד עצם הניידא, וזה דוחק. וגם לפ״ז סותר להקושיא השניה, דהא ע״כ כוונתם בהקו׳ הראשונה דלכך ל״ג עגלה ולא נחתינן כלל לסברא דניידא ואי״ז סברא, וא״כ מאי מקשו תו דבלא״ה ק׳ גם בספינה משום האי סברא. ואגב מש״כ הרש״ש ליישב ספינה, אולי אפשר לכוונו קצת בכונת תוס׳ להלן, דאל״כ צ״ב בכונתם שם.

ועי׳ להלן יט: דגרסי׳ להיפך וקי״ל פסולה ולא מטעם קבע.

למ״ד סוכה דירת קבע – חייבת **בחג במזוזה**.
סוכת היוצרים החיצונה – עי׳ להלן ח:

העושה **סוכה עגולה** – לאחרים פסולה. לריו״ח כשרה, ושיעורה להלן.